

[Jens Frandsen.]

sen for, at landsbylærerne har fået noget mindre løn, men man forskelsbehandler dem jo netop derved, at pensionsordningen så bliver noget dårligere for dem end for de lærere, der ikke har tjenestebolig. Det har vel for mange kommuner været en bekostelig ting med anskaffelse af mange boliger til lærere, og derfor finder vi også, at det er rimeligt, at man drøfter dette problem. Den fordel, der kan ligge i at have tjenestebolig, er nu for mig at se sådan lidt problematisk i mange tilfælde; men det er selvfølgelig noget, man andetsteds skal drøfte, hvorvidt og i hvilket omfang man stadig skal opretholde dette system.

Jeg er ikke så sikker på, at de begrundelser, man tidligere har haft for tjenestebolig, i samme udstrækning er til stede i dag. De fordele, der kan være herved, kan vi nok se, men de ulemper, der kan være, kan også være ganske iøjnefaldende. Således forlanger man jo, at den, der bebor en tjenestebolig, skal opholde sig på tjenestestedet også ud over den tid, hvori netop tjenesten finder sted. Ved ophør af tjenesten skal han fraflytte tjenesteboligen, og han vil i mange tilfælde være henvist til at skulle købe en ny bolig, som vil være noget dyrere, end hvis han havde købt den i en yngre alder — og herved har han jo i hvert fald ikke fået del i den konjunkturstigning, der nu har været i mange år.

For kommunernes vedkommende er der ingen tvivl om, at de stadig væk vil sætte meget ind på at få de lærere, der er nødvendige for en forsvarlig undervisning af børnene, og der kan nok være de kommuner, som vil være interesserede i at løse problemet med fremskaffelse af en bolig sammen med lærerne. Men derfor er det jo ikke sikkert, at det fortsat skal ordnes på den hidtidige måde.

Jeg mener altså, at vi også må drøfte disse problemer, men vil i øvrigt sige, at vi i venstre er veltilfredse med forslaget om, at der skal være ligestilling lønmæssigt set mellem disse kategorier af lærere.

Langkilde: Der er ingen tvivl om, at lærerne ved de landsbyordnede skoler har følt det faktum, at deres slutløn ligger et alderstillæg på 1.500 kr. under slutlønnen for lærerne ved de købstadordnede skoler,

som en diskrimination, og der er heller ingen tvivl om, at denne forskel ikke har kunnet begrundes arbejdsmæssigt eller pædagogisk. Imidlertid fremgår det af betænkningen fra det folketingsudvalg, som behandlede lærerlønningens lovene i 1958, at et flertal dengang fastholdt den opfattelse, at der skulle være en sådan forskel, og ordningen har altså været gældende siden. Men flertallet fremførte også, at man var gået med til en forøgelse af ledertillægget for ene- og førstelærerembederne ved de landsbyordnede skoler; det skulle vel ses som et forsøg på at imødegå kritikken af forskelsbehandlingen.

Der er imidlertid ingen tvivl om, at den udvikling, som har fundet sted siden 1958, da der på samme dato som lærerlønningens loven trådte en ny folkeskolelov i kraft, har gjort lønforskellen mellem de to grupper lærere mere urimelig. Man er gået ganske vidt med hensyn til at godkende, at hidtil landsbyordnede skolevæseners købstadordnes, og dermed har man understreget forskelsbehandlingen. Særlig grelt virker det, når man inden for samme kommune eller skoleforbund, sådan som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, har lærere, som lønnes forskelligt, henholdsvis efter landsbylærerreglerne og købstadreglerne.

På den ene side er sammenhængen mellem tjenesteboligordningen og den særlige landsbylærerlønning, som berøres i ministerens fremsættelsesbemærkninger, jo klar. På den anden side må man sige, at pligten til at stille tjenestebolig til rådighed for lærerne nok har spillet en væsentlig rolle for den forskelsbehandling, som er skabt, og ministeren siger da også, at en væsentlig forudsætning for tjenesteboligordningen efter hans opfattelse bortfalder ved gennemførelsen af dette lovforslag.

Selv om man, som også det ærede medlem hr. Jens Frandsen var inde på, kan sige, at der ved at have tjenestebolig har været visse gener for første- og enelærerne og visse fordele for skolevæsenet med hensyn til tilsynet med skolerne, må man dog vel sige, at det væsentligste træk er en vis forskel i den forstand, at læreren har haft en billig bolig. Boligen er for landsbylæreren den sidste rest af en tidligere aflønningsform, som bestod af så originale ting som degnetiende, småredsel og brænde, og selv om man skulle skride til ophævelse af ordningen og den